

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ ТА РЕГІОНАЛІСТИКИ

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ГЕОГРАФІЯ ЗВ'ЯЗКУ**

Вид дисципліни (за компонентом ОПП): вибіркова

Освітньо-професійна програма: Регіональний розвиток і просторове планування

Спеціальність: - 106 Географія

Галузь знань: 10 Природничі науки

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою: географічний

Мова навчання: українська

Розробник: к. геогр. н., асистент Джаман Я.В.

Профайл викладача:

[http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data\[1594\]\[caf_pers_id\]=1907&commands\[1594\]=item](http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data[1594][caf_pers_id]=1907&commands[1594]=item)

Контактний телефон: (0372) 58-48-47, 0955703104

E-mail:

y.dzhaman@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle:

Консультації:

Вид консультацій	День проведення	Час проведення
Очні консультації	вівторок	14.00 – 15.00

Зміст

1. Загальна інформація.
2. Анотація до курсу.
3. Мета і завдання курсу.
4. Пререквізити.
5. Результати навчання (компетентності).
6. Опис навчальної дисципліни.
7. Система контролю і оцінювання курсу.
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація.

Назва дисципліни	Географія зв'язку
Викладач	кандидат географічних наук, асистент Джаман Ярослав Васильович
Контактні телефони	0955703104
e-mail	y.dzhaman@chnu.edu.ua
Формат дисципліни	семестровий (5 семестр)
Обсяг дисципліни	4 кредитів / 120 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	вівторок 14:00 – 15:00

2. Анотація до курсу.

Навчальна дисципліна «Географія зв'язку» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти. Вона забезпечує формування у студентів професійно-орієнтованої компетентності закономірностей формування та функціонування географії комунікаційних систем і зв'язків (країни і окремих регіонів) та спрямована на засвоєння теоретичних і практичних знань про особливості комунікаційних систем та зв'язків і територіальної організації продуктивних сил та суспільства загалом, вдосконалення вмінь і навичок регіональних досліджень набутих під час вивчення дотичних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр».

3. Мета і завдання курсу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Географія зв'язку» є вивчити науково-методичні основи географії зв'язку та просторові особливості комунікаційних систем і зв'язків України.

Основні **завдання** вивчення дисципліни:

- вивчити теоретико-методологічні основи соціально-географічного дослідження комунікаційних мереж і функціонування різних видів зв'язку;
- розглянути простір як середовище формування та функціонування комунікаційних мереж і зв'язків;
- розглянути підходи до вивчення комунікаційних мереж;
- провести соціально-географічний аналіз комунікаційних мереж Західної України;
- проаналізувати взаємозв'язок комунікаційних мереж із рівнем соціально-економічного розвитку територій;
- розглянути взаємозв'язок різних видів транспорту та особливості формування транспортних мереж і транспортних систем;
- розглянути географію наземних (залізничного, автомобільного, трубопровідного), водних (морського, річкового) і повітряного (авіаційного) видів транспорту України;
- проаналізувати транзитні функції України та вивчити географію міжнародних транспортних коридорів.

4. Пререквізити.

Навчальна дисципліна «Географія зв'язку» вивчається у п'ятому семестрі. Основою для вивчення дисципліни є предмети «Основи

територіального планування», «Вступ до регіоналістики», «Регіональна економічна і соціальна географія», «Географія населення і розселення», «Методика галузевих експедиційних регіональних досліджень» .

5. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення курсу студенти повинні

знати:

- розуміти застосування та роль географічної науки для суспільства та у господарській діяльності;

- теоретико-методологічні основи соціально-географічного дослідження комунікаційних мереж;

- підходи до вивчення комунікаційних мереж;

- завдання і функції транспорту та транспортних систем;

- особливості функціонування мереж мобільного зв'язку;

- особливості функціонування соціальних інтернет-мереж;

- географію міжнародних транспортних коридорів України.

вміти:

- застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- провести соціально-географічний аналіз комунікаційних мереж Західної України;

- проаналізувати взаємозв'язок комунікаційних мереж із рівнем соціально-економічного розвитку територій;

- розкрити взаємозв'язки різних видів транспорту та особливості формування транспортних вузлів;

- розкрити просторові особливості розміщення основних видів транспорту в Україні.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи та суспільства, а також причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній та педагогічній діяльності.

ФК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах, а також застосовувати різні методи досліджень процесів регіоналізації, уміння ідентифікувати, аналізувати й оцінювати економічні, соціальні та екологічні проблеми регіонів у їх просторовій перспективі.

ФК 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані(у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.

ФК 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.

ФК 12. Здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх навчальних закладах.

Програмні результати навчання:

Знання:

P01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.

P03. Пояснювати особливості організації географічного простору та знати базові уявлення про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур.

P05. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.

P06. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук та регіональних досліджень.

P08. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.

Уміння і навички:

PO14. Вміти збирати, систематизувати, опрацьовувати та аналізувати наукову і технічну інформацію для вирішення географічних завдань.

PO15. Вміти створювати картографічні моделі, оформляти картографічні твори з використанням сучасних методів та технологій.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни - Географія зв'язку_____									
Форма	підгот	овк	Се	мес	тп	Кількість	Кількість годин	Вид	

навчання			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	підсумко- вого контролю
Денна	3	5	4	120	2	24	24	-	-	72	-	залік

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Науково-методологічні основи географії комунікаційних систем і зв'язку.											
Тема 1. Теоретичні основи дослідження комунікаційних мереж і зв'язків.	10	2	2			6						
Тема 2. Комунікації та комунікаційні мережі.	10	2	2			6						
Тема 3. Підходи до вивчення комунікаційних мереж.	10	2	2			6						
Тема 4. Просторові особливості функціонування мереж мобільного зв'язку.	10	2	2			6						
Тема 5. Просторові особливості функціонування соціальних інтернет- мереж.	10	2	2			6						
Тема 6. Взаємозв'язок комунікаційних мереж із рівнем соціально- економічного розвитку територій Західної України.	10	2	2			6						
Разом за ЗМ1	60	12	12			36						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Просторові особливості функціонування транспортних мереж і зв'язку.											
Тема 7. Значення транспорту в господарському комплексі.	10	2	4			4						

Тема 8. Транспортні системи та їх види.	10	2				8						
Тема 9. Функціональна організація транспорту.	10	2	6			2						
Тема 10. Територіальні транспортні системи України.	10	2	2			6						
Тема 11. Комунікаційні коридори України.	10	2				8						
Тема 12. Транспортна логістика.	10	2				8						
Разом за ЗМ 2	60	12	12			36						
Усього годин	120	24	24			72						

6.3. Теми семінарських (практичних) занять

№	Назва теми
1.	Простір як середовище формування і функціонування комунікаційних мереж і зв'язку (2 год.).
2.	Мережі як спосіб функціонування та розвитку комунікацій і зв'язку (2 год.).
3.	Методи соціально-географічного дослідження комунікаційних мереж і зв'язку (2 год.).
4.	Географія мобільного зв'язку (2 год.).
5.	Географія соціальних інтернет-мереж (2 год.).
6.	Інтегральна оцінка рівня розвитку комунікаційних мереж і зв'язку (2 год.).
7.	Робота вантажного транспорту в Україні (2 год.).
8.	Пасажирський транспорт України (2 год.).
9.	Залізничний транспорт України (2 год.).
10.	Географія автомобільного транспорту України (4 год.).
11.	Географія водного, трубопровідного й авіаційного видів транспорту України (2 год.).

6.4. Теми самостійної роботи

№	Назва теми
1.	Мережі як спосіб функціонування та розвитку комунікацій і зв'язку.

2.	Соціальні комунікації.
3.	Потоки в мережах. Простір потоків.
4.	Особливості дослідження різних видів комунікаційних мереж.
5.	Просторові особливості функціонування міграційних мереж населення.
6.	Географія мобільного зв'язку.
7.	Географія інтернет-мереж.
8.	Основні поняття в географії транспорту.
9.	Особливості транспорту і його значення у господарському комплексі країни.
10.	Транспортні мережі та транспортні системи.
11.	Транспортна логістика.

7. Система контролю і оцінювання курсу

7.1. Шкала оцінювання

Поточне опитування, тестування та самостійна робота	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1	
Т 1	5
Т 2	5
Т 3	5
Т 4	5
Т 5	5
Т 6	5
Сума	30
Змістовий модуль 2	
Т 7	7
Т 8	3
Т 9	10
Т 10	4
Т 11	3
Т 12	3
Сума	30
Залік	40
Всього	100

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

7.2. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- реферати;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

7.3. Форми поточного та підсумкового контролю

(Формами поточного контролю є письмова (практична робота, контрольна робота) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є залік.

8. Рекомендована література:

8.1. Базова (основна):

1. Пугач С. Соціальна географія комунікаційних мереж Західної України: Монографія. – Луцьк: «Терен», 2021. – 284 с.
2. Географія транспорту: курс лекцій / укладач Д. С. Мальчикова. – Херсон: П. П. Вишемирський В. С., 2011. – 76 с.
3. Коценко К. Ф. Транспорт і його вивчення в курсі географії. – К.: Рад. шк., 1983. – 168 с.
4. Транспорт і шляхи сполучення: Навчальний посібник. – К.: Український транспортний університет, 2002.
5. Транспортна система України в контексті європейської інтеграції. – К., 2001.

8.2. Допоміжна:

6. Безсмертна О. В., Мороз О. О., Білоконь Т. М., Шварц І. В. Логістика: Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2018. – 161 с.
7. Горелов Д., Толстанов М. Транспортно-комунікаційні коридори України // Бюлетень «Перевізник». - № 4 (31) 2009, - № 1 (32) 2010.
8. Жарська І. О. Логістика: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, 2019. – 209 с.
9. Заборська Н. К., Жуковська Л. Е. Основи логістики: Навчальний посібник. – Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2011. – 216 с.
10. Кальченко А. Г. Логістика : підручник. - 2-е вид. - Київ: КНЕУ, 2006. - 283 с.
11. Кислий В. М., Біловодська О. А., Олефіренко О. М., Соляник О. М. Логістика: Теорія та практика. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літ., 2010. – 360 с.
12. Марченко В. М., Шутюк В. В. Логістика: Підручник. – К.: Арттек, 2018. – 312 с.
13. Смирнов І. Г. Логістика: просторово-територіальний вимір. Монографія. — К.: Обрії, 2004. – 335 с.
14. Dzhaman V. Technical approaches to the geographical investigations of the dynamics of socio-economic condition of the rural settlements during the transition period (based on the example of Ivano-Frankivsk region, Ukraine) / V. Dzhaman, I. Kovbas, **Ja. Dzhaman** // Lucrarile Seminarului Geografic “Dimitrie Cantemir”. – 2015. – Vol. 39, №1. – P. 99-108.

Розробник:

к.г.н., асистент Джаман Я. В.